

บทความวิจัย

เรื่อง ประวัติศาสตร์เมืองข้าวเถา

โดย

นาย สุทีวัส มาฆะผล

รหัสนักศึกษา 05600659

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทความวิจัย	เมืองท่าซัวเถาในบริบทประวัติศาสตร์
ผู้เขียน	นายสุทิวีส มาฆะผล
อาจารย์ที่ปรึกษา บทความวิจัย	อาจารย์ ดร. พิภู บุชบก
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง“ประวัติศาสตร์เมืองท่าซัวเถา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของเมืองซัวเถา นับตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบัน และ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของเมืองซัวเถา ตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบันโดยมีวิธีการศึกษาคนควาเอกสารและบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าท่าเรือซัวเถามีบทบาทที่สำคัญต่อการอพยพของชาวจีนแต่จิวตั้งแต่นั้นในช่วงต้น ศตวรรษที่ 18 จนถึงศตวรรษที่ 20 โดยสาเหตุที่ทำให้ท่าเรือซัวเถามีความสำคัญมาจากหลายปัจจัย ได้แก่ 1. ความเสื่อมถอยของท่าเรือจางหลิน อำเภอเฉิงไห่ ซึ่งเป็นเมืองท่าที่เคยมีบทบาทสำคัญต่อการอพยพของชาวจีน ไปยังดินแดนต่าง ๆ แต่ภายหลังประสบปัญหาแม่น้ำต้นเขินทำให้เป็นอุปสรรคต่อการคมนาคม 2. จีนแพ้ สงครามฝิ่นครั้งที่ 2 ทำให้ต้องลงนามในสัญญาเทียนจินบังคับให้เปิดเมืองท่าซัวเถาเป็นท่าเรือพาณิชย์ใน ค.ศ. 1858 3. การเปิดเส้นทางเดินเรือด้วยเรือกลไฟจากเมืองซัวเถาไปยังเมืองท่าต่าง ๆ ทำให้ชาวจีนแต่จิวต่างก็มา ขึ้นเรือกลไฟที่ท่าเรือซัวเถาจึงกลายเป็นท่าเรือที่มีความรุ่งเรืองแทนท่าเรือจางหลิน นอกจากนี้จุดเปลี่ยนที่สำคัญของซัวเถาคือการที่ได้เป็น 1 ใน4เขตเศรษฐกิจของจีนที่มีความสำคัญในปัจจุบันและเป็นท่าเรือนานาชาติ จนได้รับฉายาว่า“ร้านขายของเก่าแก่ 100 ปี”ซึ่งพื้นที่แห่งนี้มีความสำคัญถึงขนาดที่หลายประเทศต่างชาติต้อง เข้ามาตั้งอาณาเขตของตนเองไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าขายและขนส่งสินค้า

คำสำคัญ : ซัวเถา , ซ่านโถว , เขตเศรษฐกิจพิเศษซัวเถา

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “เมืองท่าข้าวเถาในบริบทประวัติศาสตร์” เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.พิภู บุษบก อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ อาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สุทิวัส มาฆะผล

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญรูปภาพ.....	ง
บทนำ.....	5
เมืองท่าข้าวเถาในบริบทประวัติศาสตร์.....	5
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	5
2. แผนการเขียน.....	2
2.1 ประวัติและความเป็นมาท่าเรือข้าวเถา.....	2
2.2 เมืองข้าวเถาในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	10
สรุปผลการศึกษา.....	16
บรรณานุกรม.....	22
ประวัติผู้วิจัย.....	25

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 ภาพโปสการ์ดท่าเรือหัวเมือประมาณปี ค.ศ. 1900	2
--	---

บทนำ

เมืองท่าซัวเถาในบริบทประวัติศาสตร์

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ซัวเถา หรือ ซานโถว (汕头) เป็นเมืองท่าชายฝั่งตะวันออกของจีน ตั้งอยู่ในมณฑลกวางตุ้ง ซึ่งเป็นมาตุภูมิของชาวจีนโพ้นทะเลจำนวนมากหลายกลุ่มทั้งชาวจีนแต้จิ๋ว ชาวจีนแคะ และชาวจีนกวางตุ้ง โดยเฉพาะชาวจีนแต้จิ๋วซึ่งเป็นกลุ่มชาวจีนที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย

การอพยพของคนจีนไปอยู่ต่างประเทศมีมาแต่ยุคโบราณ เท่าที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีประวัติศาสตร์ยาวนานถึง 2000 ปี สาเหตุที่ชาวจีนอพยพไปสู่ต่างประเทศนั้นมาจากเหตุสำคัญ 3 ประการ ประการแรก เหตุการณ์ทางการเมืองทั้งการเกิดสงครามและจลาจล หรือ พายุแพ้วจากการต่อต้านระบบศักดินา จึงต้องลี้ภัยออกไปต่างประเทศ ประการที่สอง การค้าขาย ประการสุดท้าย การหลบหนีจากความยากจน แม้ว่าชาวจีนจะอพยพออกมาตั้งถิ่นฐานในดินแดนต่าง ๆ มาอย่างยาวนาน แต่ระยะแรกของการอพยพยังมีจำนวนผู้อพยพไม่มากนัก กระทั่งเมื่อเข้าสู่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 จนถึงกลางศตวรรษที่ 19 เป็นช่วงที่มีการอพยพระลอกใหญ่ โดยการโดยสารเรือสำเภาหัวแดง จากท่าเรือจางหลิน มณฑลกวางตุ้งมายังประเทศไทย ตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเดินทางจากท่าเรือจางหลินนั้นค่อนข้างลำบากและใช้เวลานาน ทำให้บทบาทของท่าเรือดังกล่าวได้ซบเซาลงไป โดยถูกแทนที่ด้วยท่าเรือซัวเถาที่เปิดเดินเรือเมื่อ ค.ศ. 1860 2403 และได้รับการพัฒนาให้เป็นท่าเรือพาณิชย์ ทำให้ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางทะเลและการค้าระหว่างประเทศของเขตเฉาซ่าน ย้ายจากท่าเรือจางหลินไปที่ท่าเรือซัวเถา ขณะเดียวกัน ช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 การคมนาคมขนส่งทางทะเลนั้นได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการใช้เรือสำเภามาเป็นเรือกลไฟที่มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ปัจจัยดังกล่าวยิ่งผลักดันให้ท่าเรือจางหลินนั้นค่อย ๆ ลดความสำคัญลง

เมื่อมีการเข้ามาของเรือกลไฟทำให้เรือสำเภาหัวแดงที่ท่าเรือจางหลินนั้นบทบาทลดลง ทำให้ชาวจีนแต้จิ๋วนิยมมากขึ้นเรือที่ท่าเรือซัวเถา เนื่องจากการเดินเรือสำเภาหัวแดงที่ท่าเรือจางหลินนั้นใช้ระยะเวลาในการเดินทางนาน ทำให้ผู้คนหันมาขึ้นเรือที่ซัวเถามากกว่า นอกจากท่าเรือซัวเถาจะเป็นท่าเรือแนวหน้าในการติดต่อค้าขายแล้วยังทำหน้าที่เป็นท่าเรือที่สำคัญของการอพยพ ตลอดจนสมัยราชวงศ์ชิงถึง ค.ศ. 1935 ชาวจีนที่เดินทางจากเมืองซัวเถามีมากกว่า 2 ล้านคน ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เดินทางไปยังสยาม ซัวเถาจึงกลายเป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลเมืองแรก ๆ ของจีน ได้รับฉายาให้เป็น “ร้านขายของเก่าแก่ 100 ปี” (thaibizchina.com,2015) มหาอำนาจตะวันตก เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย ฮอลแลนด์ และเบลเยียมต่างมีที่ทำการของสถานกงสุลใหญ่ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้า

ขายและขนส่งสินค้าข้าวเถาซึ่งอยู่ติดทะเลเริ่มมีความเจริญขึ้นเป็นลำดับ คนจีนโพ้นทะเลที่อพยพมาไทยในช่วง 70 ปีที่ผ่านมา นับล้านคนส่วนมากก็ลงเรือกลไฟจากท่าเรือที่ข้าวเถาเช่นกัน

จุดเปลี่ยนสำคัญสำหรับท่าเรือข้าวเถา คือการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษใน ค.ศ. 1981 มณฑลกว่างตู่ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีจีนให้พัฒนาเมืองข้าวเถาให้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือ Special Economic Zone (SEZ) ตามนโยบายของเติ้งเสี่ยวผิงที่ต้องการให้จีนมีการติดต่อกับต่างประเทศมากยิ่งขึ้น ปัจจุบันเขตเศรษฐกิจพิเศษข้าวเถามีชื่อเสียงเรื่องการผลิตของเล่น ได้รับสมญานามว่าเป็น “เมืองแห่งของขวัญและของเล่น” ที่ดีที่สุดในจีน (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองกว่างโจว, 2012) จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นผู้วิจัยสนใจประเด็นที่ว่าท่าเรือข้าวเถาพัฒนาจากหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ มาสู่ท่าเรือแนวหน้า จนกลายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในปัจจุบัน บทความนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาพัฒนาการของเมืองข้าวเถานับตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบันและ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของเมืองข้าวเถาตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบัน

2.แผนการเขียน

2.1 ประวัติและความเป็นมาท่าเรือข้าวเถา

ภาพที่ 1 ภาพโปสการ์ดท่าเรือข้าวเมื่อประมาณปี ค.ศ. 1900

ที่มา https://www.silpa-mag.com/history/article_25680

หัวเถา หรือ ซานโถว (汕头) เป็นเมืองท่าชายฝั่งตะวันออกของจีน ตั้งอยู่ในมณฑลกวางตุ้งโดยถือเป็นหนึ่งในเขตอารยธรรมจีนที่เรียกว่า จีนแต้จิ๋ว หรือ แต้ซัว ซึ่งประกอบด้วย 3 จังหวัด ได้แก่ แต้จิ๋ว หัวเถา และ ก๊กเอี้ย หัวเถาเป็นหนึ่งในถิ่นฐานของชาวจีนแต้จิ๋ว ที่พูดภาษาแต้จิ๋ว ซึ่งเป็นภาษาที่แยกย่อยมาจากภาษาหมิ่นใต้ (ฮกเกี้ยนใต้) เดิมที เมืองหัวเถา ในสมัยราชวงศ์ซ่ง เคยเป็นเมืองท่าของ เมืองฉัวเจียง และ อำเภोजี๋หยาง มีชื่อว่า เมืองซำหลิ่ง ในสมัยราชวงศ์หยวน ในปี ค.ศ.1563 เมืองหัวเถาเป็นส่วนหนึ่งของอำเภोजี๋ไห่ หรือเถ่งไฮ่ ในภาษาแต้จิ๋ว จังหวัดฉวนโจวหรือจังหวัดแต้จิ๋วในปัจจุบัน (Chenxiaoyi, 2021) ในตอนนั้นเมืองหัวเถาถูกเรียกว่า ซาซานปิง ส่วนคำว่าหัวเถานั้นถูกเรียกเมื่อคริสตศตวรรษที่ 17 จากเครื่องชามที่เรียกว่า ซาซานโหวเปาไท ในอดีตหัวเถา เป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงเล็กๆ เมื่อเริ่มมีการขยายตัวของเมืองและเป็นท่าเรือในการคมนาคม เริ่มมีร้านค้ากิจการต่างๆ จนต่อมาถูกยกกระดบัฐานะขึ้นเป็นเมืองท่านานาชาติในศตวรรษที่ 18 ก่อนจะกลายมาเป็น 1 ใน 4 เมืองเขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนในปัจจุบัน

เดิมทีก่อนที่ท่าเรือหัวเถาจะกลายมาเป็นท่าเรือนานาชาตินั้น ย้อนกลับไปในช่วงต้นทศวรรษที่ 18 เป็นระลอกการอพยพของชาวจีนแต้จิ๋วมายังสยาม ก่อนหน้านั้นบทบาทท่าเรือจางหลินกับการอพยพของชาวจีนแต้จิ๋วมีความสำคัญมากท่าเรือจางหลินเคยเป็นท่าเรือที่เจริญรุ่งเรืองมากคนจีนแต้จิ๋วนิยมใช้ท่าเรือจางหลินในการอพยพออกนอกประเทศ เมืองท่าจางหลิน ในสำเนียงแต้จิ๋วเรียกว่า จิงลิ้ม ตั้งอยู่ในอำเภोजี๋ไห่ แปลว่าทะเลใส เพราะอำเภอนี้อยู่ติดทะเล หรือเรียกอีกชื่อว่า เห่งไฮ่ ในสำเนียงแต้จิ๋ว เป็นอำเภอกำแพงที่ตั้งอยู่ในตอนกลางของเขตเฉาซานบนบริเวณพื้นที่สามเหลี่ยมตอนล่างของแม่น้ำหาน ท่าเรือจางหลินเริ่มมาเป็นเมืองท่าสำคัญของจีนในช่วงศตวรรษที่ 15ตรงกับสมัยราชวงศ์หมิงต่อต้าน ราชวงศ์ชิง ในยุคที่รุ่งเรือง จางหลินมีถนน โกดังสินค้า ตลาด คลังสินค้า ทำรับส่งสินค้าจากเรือ ส่วนใหญ่คนที่พักอาศัยในบริเวณนี้จะเป็นพวกพ่อค้าและชาวเรือเป็นส่วนใหญ่ การปลูกบ้านของพ่อค้าส่วนใหญ่จึงมีลักษณะหันด้านหน้าออกทางถนน ด้านหลังติดแม่น้ำซึ่งไหลเชื่อมต่อกับทะเลได้ แม่น้ำหลังบ้านมีลักษณะที่ลึกมากทำให้เรือสามารถเข้ามาเทียบจากหลังบ้าน พ่อค้าได้อย่างสะดวกการขนส่งสินค้าจึงทำได้โดยนำเรือมาเทียบหลังบ้านแล้วนำสินค้าไปไว้ขึ้นบน เสาตั้ง คือโกดังชั้นบนที่ใช้เก็บสินค้า ชาวจีนแต้จิ๋วใช้ท่าเรือจางหลินในการอพยพและทำการค้าสำเภากับเมืองไทยโดยการอพยพของชาวจีนแต้จิ๋วมาสู่เมืองไทยนั้นก่อนที่ยังไม่เปิดท่าเรือซานโถวเป็นทางการ ชาวจีนแต้จิ๋วต้องโดยสารเรือสำเภาที่ใช้บรรทุกข้าวสารค้าขายระหว่างจีนกับไทย ซึ่งเรียกว่า เรือสำเภาหัวแดง ชาวแต้จิ๋วเรียกเรือชนิดนี้ว่า อั้งเถ่าจู้ ซึ่งแปลว่าเรือสำเภาหัวแดง อีกทั้งเรือสำเภาหัวแดงยังเป็นสัญลักษณ์ของการค้าระหว่างไทยกับจีนแต้จิ๋ว(สุภางศ์ จันทวานิช : 2021 หน้า14) ลักษณะของเรือสำเภาจีนต่างจากเรือตะวันตก คือสายระยางค์ของเรือและ ใบเรือใช้เสื่อสานด้วยไม้ไผ่ ท้องเรือรูปกลมไม่มีกระดูกงูเป็นส่วนใหญ่ เรือสำเภาจีนดินสมุทรต้องมีขนาดใหญ่ถึง 3 เสากระโดงขึ้นไป โดยถ้าเป็นเรือหัวเขียวจะเป็นเรือของมณฑลฟูเจี้ยน ส่วนเรือหัวแดงมาจากมณฑลกวางตุ้ง ที่ต้องทาสีต่างกันก็เพื่อความสะดวกในการเก็บภาษีและการตรวจค้นทางทะเล ชาวจีนแต้จิ๋วเมื่ออพยพลงเรือสำเภาหัวแดงที่ทำเรือจางหลินแล้วก็จะมาขึ้นเรือที่กรุงเทพฯที่ทำน้ำเกลือสำเพ็ง บาง

กลุ่มก็อาจจะไปขึ้นเรือที่ท่าฉะเชิงเทราหรือบางปลาสร้อย ที่ชลบุรี เมื่อชาวจีนแต่จิวอพยพมาไทยมากขึ้น ทำให้เกิดความนิยมมาต่อเรือที่เมืองไทยเนื่องจากไม้สักที่ทนทานและค่าต่อเรือถูก ในช่วงที่ยังไม่มีเรือกลไฟนั้นการเดินทางจากท่าเรือจางหลินมายังไทย เป็นไปด้วยความลำบากและใช้ระยะเวลานานถึงหนึ่งเดือนโดยลักษณะของการเดินทางเป็นการโดยสารเรือสำเภาก็เช่นข้าวสาร จากประเทศไทยมาประเทศจีนโดยเที่ยวขามากก็จะมีพวกพ่อค้าที่เดินทางค้าขายข้าว ชาวจีนที่อพยพ และในขากลับนอกจากขนชาวจีนอพยพไปยังประเทศไทยยังขนสินค้าจากจีนส่งไปขายที่ไทยด้วย โดยเฉพาะ ผ้าไหม ชา ผักตบช้ำ การเดินเรือสมัยนั้นจะขึ้นอยู่กับฤดูกาล โดยอาศัยลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในการเดินทางจากจีนมาไทย ระยะเวลาจะอยู่ในช่วง มกราคม ถึง เมษายน ส่วนการเดินทางไปจีนต้องอาศัยลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะตรงกับช่วงเดือน มิถุนายน ถึง กรกฎาคม การเดินทางเป็นไปด้วยความลำบากและอดอยาก ชาวจีนแต่จิวมีเสบียงที่ใช้ประทังชีวิตในการเดินทางก็คือ ข้าวต้มมัดหวาน ที่อยู่ได้นานไม่เน่าเสีย นอกจากนี้ยังมีฟักเขียวที่นำมาใช้กินแทนน้ำจืด และใช้ถ่วงน้ำหนักเรือได้ อีกทั้งหากเจอลมมรสุมจนเรือแตกก็ยังสามารถนำฟักเขียวมาเป็นชูชีพได้ ชาวจีนแต่จิวอพยพส่วนใหญ่เสียชีวิตบนเรือด้วยความอดอยาก เนื่องจากผู้อพยพจะถูกจัดให้อยู่บนคาค้ำของเรือเพราะห้องเรือได้บรรจุทุกสินค้าจนเต็มแล้ว ผู้อพยพต้องตากแดดตากลมตลอดเวลาการเดินทางทำให้ขาดน้ำและอาหารเพราะการเดินทางเรือที่ใช้เวลานาน

โดยเฉินต้า ได้กล่าวบรรยายสภาพของการเดินทางเรือสำเภาก็ของชาวจีนผู้หนึ่งเมื่อปี ค.ศ 1870ไว้ว่า

“ เมื่อข้าพเจ้าเป็นเด็กชาย หมู่บ้านของเรามีเรือสำเภาเดินทะเลแปดลำ ในการเดินทางลงไปทางใต้ เรือสำเภาเหล่านี้มักไปยังกรุงเทพฯ บรรทุกข้าว ชา และไหม เป็นสินค้าที่สำคัญเรือสำเภาใหญ่ที่สุดบรรทุกผู้โดยสารกว่าสองร้อยคน ผู้โดยสารคนหนึ่งๆ มักจะนำไหน้ำซึ่งทำในท้องถิ่น พร้อมกับเสื้อใสน้ำร้อนสองชุด หมวกฟางกลมๆ หนึ่งใบ และเสื้อฟางหนึ่งผืนติดตัวมาด้วยการเดินทางจากซัวเถามากรุงเทพฯ กินเวลาหนึ่งเดือนหลังจากที่ก้าวลงเรือสำเภาแล้ว เราทำอะไรไม่ได้ นอกจากภวานาสวรรค์ให้เราเดินทางตลอดรอดฝั่งโดยปลอดภัย ” (Chen T: 2021 หน้า 261)

โดยในช่วงต้นทศวรรษที่ 18 เป็นระลอกที่ชาวจีนแต่จิวอพยพที่ทำเรือจางหลิน แต่ต่อมาท่าเรือจางหลินได้ขบเซาลง ด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรกคือ เมื่อมีการเปิดท่าเรือซานโถวในปีค.ศ 1858 เป็นท่าเรือเปิดเนื่องจากจีนตกอยู่ในสภาพเมืองขึ้นของอังกฤษจาก สนธิสัญญาเทียนจิน บังคับให้เปิดท่าเรือซัวเถาเป็นท่าเรือพานิชย์และมีการเกิดเรือกลไฟแทนที่เรือสำเภาหัวแดง การอพยพด้วยเรือสำเภาหัวแดงที่จางหลินนั้นใช้ระยะเวลาในการเดินทางนานมาก อย่างเช่นจากจางหลินมาไทยใช้เวลาถึง1เดือน แต่พอมีเรือกลไฟซึ่งลดระยะเวลาในการเดินทางทำให้ชาวจีนแต่จิวหันไปโดยสารเรือที่ทำเรือซัวเถาแทน

ประการที่สอง สภาพภูมิศาสตร์ที่เปลี่ยนไปทำให้จางหลินไม่ใช่เมืองติดทะเลเหมือนดังก่อนปัจจุบันจางหลินตั้งขึ้นอยู่ห่างจากทะเล 8 กิโลเมตร เมื่อก่อนที่นี้คือจุดบรรจบของแม่น้ำหานเจียงกับทะเล น้ำทะเลที่นี้ลึกเหมาะแก่การเทียบเรือใหญ่และเล็ก เมื่อแม่น้ำที่ใช้ในการคมนาคมตั้งขึ้นส่งผลให้พ่อค้าไม่สามารถทำการค้าและการติดต่อคมนาคมกันได้ ซึ่งเดิมที่พ่อค้าจะทำการนำเรือมาเทียบหลังบ้านในการเก็บสินค้าเข้าคลัง

ภายหลังปี ค.ศ 1782 ก็ยังมีเรือหัวแดงเดินทางจากจางหลินไปสยามจนกระทั่งในปี ค.ศ. 1856เป็นช่วงที่ยุคการแผ่อำนาจของมหาอำนาจจักรวรรดินิยมตะวันตกโดยจีนก็ตกอยู่ในสภาพเมืองขึ้น ทำให้จีนต้องลงนามใน สนธิสัญญาเทียนจิน เป็นสนธิสัญญาที่เกิดจากผลของการก่อสงครามฝิ่นครั้งที่ 2 (นาลิน คงชูดี.2021) หรือ สงครามแอร์โรว์ที่ รัฐบาลราชวงศ์ชิงต้องทำสัญญากับอังกฤษและฝรั่งเศส รวมถึงสหรัฐอเมริกาแล้วยังลามต่อเนื่องไปถึงสนธิสัญญานานจิง รวมถึงสนธิสัญญามัดมือชกฉบับอื่นๆอีกด้วย หลังจากผ่านสงครามฝิ่นครั้งแรกไปได้เพียงแค่ 13 ปี โดยครั้งนี้มีสาเหตุมากจากการที่อังกฤษเรียกร้องที่จะแก้ไขสนธิสัญญานานจิงเพื่อให้ตนได้รับผลประโยชน์ทางการค้าจากจีนมากขึ้น อีกทั้งยังเกิดจากการที่จีนไปจับกุมลูกเรือชาวจีนที่อยู่บนเรือบรรทุกสินค้าที่ทำการจดทะเบียนเป็นของอังกฤษ ทำให้อังกฤษเกิดความไม่พอใจ พยายามทำการเจรจาต่อรองให้ปล่อยลูกเรือเหล่านั้นไป แต่จีนก็ยังปฏิเสธไม่ปล่อยลูกเรือไป อังกฤษจึงได้เริ่มประกาศทำสงครามกับจีนอย่างเป็นทางการอีกครั้ง โดยในครั้งนี้ได้มีฝรั่งเศส รัสเซียและสหรัฐอเมริกาเข้ามาร่วมด้วยท้ายที่สุดจีนเป็นฝ่ายพ่ายแพ้แก่สงครามอีกครั้งและต้องลงนามในสนธิสัญญาเทียนจินเพิ่ม (พนิชพงษ์ ภู่อ่าง.2019)

ในปี ค.ศ 1858 เกิดสงครามที่ป้อมปืนใหญ่ต้ากู่ (大沽口炮台) ที่เมืองเทียนจินเป็นชื่อเรียกรวมๆ ของสงครามสามครั้งที่เกิดขึ้นที่ป้อมปืนใหญ่ต้ากู่ (ป้อมปืนใหญ่ต้ากู่ สมรภูมิแห่งสงครามฝิ่นครั้งที่สอง.2019) ซึ่งทั้งหมดเกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกันและเป็นส่วนหนึ่งของสงครามฝิ่นครั้งที่สอง สงครามครั้งที่หนึ่งนี้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ1858 โดยกองเรือรวมสองชาติอังกฤษและฝรั่งเศสซึ่งมีกำลังรวมสองพันกว่าคนพยายามจะบุกทะลวงป้อมต้ากู่ ปืนใหญ่สามารถทำให้ทหารอังกฤษและฝรั่งเศสบาดเจ็บล้มตายไปได้เป็นร้อยคนแต่สุดท้ายก็ทานไว้ไม่อยู่ ข้าศึกสามารถบุกเข้ามาถึงเมืองเทียนจินได้ จากนั้นจึงถูกบังคับให้ลงนามในสนธิสัญญาเทียนจิน (天津条约) ซึ่งเป็นสัญญาที่เสียเปรียบซึ่งทำให้จีนต้องเปิดสถานีการค้าเพิ่มขึ้นอีกหลายเมืองเพื่อทำการค้ากับชาติตะวันตกแต่หลังจากที่ทัพอังกฤษและฝรั่งเศสล่าถอยออกไปแล้วทางฝั่งจีนกลับเกิดการต่อต้านไม่ยินยอมทำตามสนธิสัญญาอยากขอแก้ไขเงื่อนไข ทางฝ่ายอังกฤษฝรั่งเศสจึงส่งทัพมาที่เทียนจินอีกครั้ง ทางจีนเสนอให้อีกฝ่ายส่งแค่คณะทูตมาเจรจาที่ตัวเมืองแต่ก็ถูกปฏิเสธสงครามจึงเปิดฉากขึ้นอีกที่ป้อมปืนใหญ่ต้ากู่ในปี ค.ศ 1859 เป็นสงครามที่ต้ากู่ครั้งที่สอง ทางฝ่ายจีนนั้นหลังความพ่ายแพ้ในศึกครั้งแรกก็ได้มีการปรับปรุงบูรณะป้อมปืนใหญ่ต้ากู่ขึ้นใหม่และเสริมกำลังให้แข็งแกร่งขึ้นกว่าเดิม พอทัพอังกฤษฝรั่งเศสพยายามบุกโจมตีก็ต้องพบกับความพ่ายแพ้อย่างไม่คาดคิดจนต้องถอยไปตั้งหลักที่หางโจว นับเป็นหนึ่งในชัยชนะของฝ่ายจีนที่มีต่อชาติตะวันตกซึ่งมีอยู่จำนวนน้อยครั้งมาก แต่ไม่นานหลังจากนั้น ปี ค.ศ 1860 (พิพิธภัณฑสถานสุลกากรจีน.2019)ทัพ

อังกฤษและฝรั่งเศสก็ได้ส่งทัพใหญ่มาอีกเพื่อจะเอาคืน ในที่สุดป้อมปืนใหญ่ต่ากุกก็ทานไว้ไม่อยู่ถูกตีแตกอีกครั้ง ศึกครั้งนี้เรียกว่าการต่อสู้ที่ต่ากุกครั้งที่สาม ซึ่งเป็นครั้งสุดท้าย หลังความพ่ายแพ้ครั้งนี้ข้าศึกได้บุกต่อไปจนถึง ปักกิ่ง แล้วเผาทำลายหยวนหมิงหยวนจวนราบก่อนที่จะทำสนธิสัญญาปักกิ่งซึ่งทำให้จีนต้องยกแผ่นดินเกาหลินให้อังกฤษและยังต้องเพิ่มเมืองเทียนจินเป็นสถานีการค้าอีกแห่ง ทำให้จีนต้องยอมทำสัญญาใหม่ชื่อสนธิสัญญาเทียนจิน ผลกระทบที่ตามมาคือจีนต้องเปิดเมืองท่าเพิ่มขึ้นอีก 11 แห่งทำให้ชาติตะวันตกเข้ามาค้าขายในจีนได้อย่างสะดวกและเริ่มแผ่อิทธิพลมากจนจีนอยู่ภายใต้กึ่งเมืองขึ้น-กึ่งศักดินา นอกจากนี้จีนยังต้องออกนโยบายการเสียภาษีนำเข้าไม่เกินร้อยละ 2.5 แก่ชาติตะวันตกทั้ง 4 ประเทศ และต้องเสียพื้นที่เกาะฮ่องกงไป

ผลของสนธิสัญญานี้ทำให้จีนต้องยอมเปิดท่าเรือสำหรับการค้าเพิ่มเติมอีกหลายแห่ง ซึ่งไม่เพียงแต่เมืองริมทะเลเท่านั้นยังรวมถึงเมืองที่อยู่ลึกเข้าไปในแผ่นดินด้วยอีกทั้งในสัญญาจะว่าด้วยการต้องเปิดปากน้ำเมืองแต้จิ๋วให้เป็นที่ท่าเรือขนส่งสินค้าหนึ่งในบรรดาเมืองที่ถูกกำหนดให้ตั้งด่านสำหรับการค้าก็คือเมืองแต้จิ๋ว 潮州] แต่ต่อมาก็พบว่าการต่อต้านจากชาวเมืองอย่างหนักจึงต้องเปลี่ยนมาตั้งที่เมืองซัวเถา มีผลให้เปิดเมืองท่าซัวเถา บทบาทของท่าเรือจากหลินก็หมดไปเรือหัวแดงถูกแทนที่ด้วยเรือกลไฟ(ตัวน ลีเซิง : 2021 หน้า 26) ต่อมาในปี ค.ศ 1861 มีการสถาปนาให้ซัวเถาเป็นเมืองท่าพาณิชย์กิจการค้าและการค้าระหว่างประเทศของแถบเฉาซ่าน(จาง เอียนชิว : 2021 หน้า 33) จึงได้ย้ายจากจางหลินไปยังเมืองท่าซัวเถา หมู่บ้านซัวเถาที่ขึ้นตรงกับเมืองแต้จิ๋วได้ถูกกำหนดให้เป็นอ่าวเทียบเรือขนส่งสินค้า เนื่องจากหมู่บ้านซัวเถานั้นมีทำเลที่ดี เป็นทะเลน้ำลึกที่สามารถจอดเรือใหญ่ได้ ซึ่งในสมัยนั้นซัวเถาเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงเล็ก ๆ ในเมืองแต้จิ๋ว และหลังจากนั้นเพียงไม่กี่ปี หมู่บ้านชาวประมงซัวเถากลับรุ่งเรือง และโดดเด่นและมีชื่อเสียงอย่างมากในการทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้าไปยังต่างแดน และทำให้ในปี ค.ศ.1870ประชากรในพื้นที่เพิ่มขึ้นอีกกว่าสองหมื่นคน ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนจากเขตประมงกลายเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางธุรกิจ ท่าเรือซัวเถาจึงมีลักษณะเป็นเมืองท่าศูนย์กลาง มีรัศมีคลุมถึงถึงภาคตะวันออกของมณฑลกวางตุ้ง ภาคตะวันตกเฉียงใต้ของมณฑลฮกเกี้ยนภาคใต้ของมณฑลเจียงซี แต่เนื่องจากอยู่ในบริเวณอำเภอเฉิงห่ายจึงต้องอยู่ใต้การปกครองของอำเภอเฉิงห่าย จนในปี ค.ศ.1921 จึงสถาปนาตนเองขึ้นเป็นเทศบาลชานโถวแยกออกจากอำเภอเฉิงห่ายและได้เปลี่ยนสถานะเป็นเมือง 市 ที่ไม่ขึ้นตรงกับใคร ในสมัยหมินกั๋ว (ก๊กหมินตั้ง) การที่สถานที่ใดที่หนึ่งจะถูกตั้งให้เป็นเมืองได้นั้นจะต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง และมั่นคงพอที่จะเป็นฐานให้กับชุมชนได้ จึงสามารถเปลี่ยนสถานะจากอำเภอหรือตำบลให้กลายเป็นเมืองได้ ซึ่งในสมัยนั้นมีเพียง 90 เมืองในประเทศจีนเท่านั้นที่มีคุณสมบัติที่เปรียบพร้อมและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เรือสินค้าและเรือประมงที่เข้าออกจากท่าเรือซัวเถาเริ่มมากขึ้น มีร้านค้ากิจการพ่อค้าเริ่มจ่อแจจขึ้น จนกลายเป็นแหล่งที่คึกคักในเวลาต่อมา ชาวต่างชาติเริ่มเข้ามาตั้งบริษัทการค้าต่างๆในท่าเรือซัวเถา เรือกลไฟของต่างชาติที่เข้ามาเทียบท่าเรือซัวเถา มี อังกฤษ ญี่ปุ่น นอร์เวย์ ฮอลันดา เดนมาร์ก โปรตุเกส ฝรั่งเศส อิตาลี และสหรัฐอเมริกา

ในปลายศตวรรษที่ 19 เมืองซัวเถามีความเจริญสูงสุด เป็นรองแค่เมืองกวางเจาเท่านั้น ซึ่งเขตธุรกิจนี้ ปัจจุบันเรียกว่า "เขตเมืองเก่าซัวเถา" 汕头老城区 ซึ่งจะเห็นได้จากอาคารที่ก่อสร้างแบบตะวันตกที่ผุดขึ้นยาวเป็นทิวแถว เป็นทรงยาวที่โอบล้อมต่อเนื่องกันไปจนสุดถนนจากเหนือจรดใต้ ซึ่งเป็นการสร้างตึกในแบบตะวันตกโดยจำลองแบบจากนครปารีส ซึ่งมีทั้งอาคารไปรษณีย์ ธนาคาร สถานีการส่งโทรเลข โรงพยาบาล ห้างร้านแบบยุโรป โบสถ์คริสต์ โรงแรมที่พัก ห้างสรรพสินค้า และโรงพยาบาล

ชาวจีนต้องอพยพจากประเทศตนเองนั้นมาจากเหตุผลหลักๆ 3 ประการ ประการแรก เหตุการณ์กบฏฝูเจี้ยนและจลาจล หรือพ่ายแพ้ระบบศักดินาจึงต้องอพยพออกไป ประการที่สอง ออกไปเพื่อทำการค้า ประการที่สามออกไปเพื่อหนีความยากจน หาเลี้ยงชีพ ระรอกการอพยพของชาวจีนแต่จิวนั้นมีด้วยกันอยู่ 2 ระรอกคือในช่วงปลายศตวรรษที่ 18 จนถึงกลางศตวรรษที่ 19 เป็นระรอกการอพยพของชาวจีนแต่จิวที่ขึ้นเรือที่ท่าเรือจางหลิน ระรอกที่สองคือ ช่วงกลางศตวรรษที่ 19 ถึงศตวรรษที่ 20 เป็นการอพยพของชาวจีนแต่จิวที่ขึ้นเรือที่ท่าเรือซัวเถา โดยใช้เรือกลไฟ ใช้เวลาเดินทางน้อยลง การเดินทางลำบากน้อยลง ในช่วงระรอกการอพยพแรก ชาวจีนแต่จิวต้องอพยพออกจากแผ่นดินตนเองไปสู่ต่างแดนเนื่องจากลักษณะภูมิศาสตร์ที่ตั้งของจังหวัดเฉาโจว(แต่จิว) สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมีส่วนบังคับทำให้คนเฉาโจวต้องอพยพออกจากแผ่นดินตนเอง ปัญหาคือ คนมากแต่พื้นที่เพาะปลูกไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความอดอยากแร้นแค้นแก่ประชาชนแถบนี้ ดังนั้นชาวจีนแต่จิวจึงออกทะเลหาเลี้ยงชีพตนเองมากกว่าการเพาะปลูก ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทุกปีก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ชาวจีนแต่จิวลำบาก ด้วยทุกอำเภอต่างๆของเฉาโจวนั้นจะติดอยู่กับแม่น้ำหานเจียง และมักจะเกิดอุทกภัยเสมอและเมื่อเขื่อนพังก็ยิ่งทำให้ น้ำหลากทำลายชีวิตผู้คน พิษผลการเกษตร บ้านเรือน ทรัพย์สิน พังทลาย อีกทั้งยังมีโรคระบาด เนื่องจากเฉาโจวตั้งอยู่บนเขตที่มีอากาศร้อนและชื้น เกิดแผ่นดินไหวเป็นระยะๆ นอกจากนี้ยังมีภัยจากน้ำมือมนุษย์ ในช่วงปลายราชวงศ์หมิงและต้นราชวงศ์ชิง ปี ค.ศ. 1567 มีกลุ่มโจรขนาดใหญ่ของเจิ้งเฉิงกงยึดหนานอ้าวสามปี กองโจรเจิ้งเฉิงกง เคลื่อนไหวอยู่ในแถบเฉาโจว และได้ยึดอำเภอ ผูหนิงเจียหยัง เฉิงห่าย ต่อมาในปี ค.ศ.1748 มีการลุกขึ้นสู้ของประชาชน นำโดย หลีอ้าววัน ทางการบังคับให้ประชาชนตามชายฝั่งทะเลย้ายเข้าไปในพื้นที่ส่วนใน ห่างจากทะเล 50 ลี้และยุบอำเภอเฉิงห่ายพร้อมทั้งออกกฎหมายควบคุมว่า หากใครออกทะเลค้าขายโดยพลการหรือขึ้นไปอาศัยทำการเพาะปลูกอยู่บนเกาะ จะถูกจับในข้อหากบฏโทษถึงประหารชีวิต แต่มาตรการนี้ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาคความอดอยากให้แก่ประชาชนในเขตนี้เลย จนในที่สุด เมื่อหลานชายเจิ้งเฉิงกงข้ามอบต้วราชวงศ์ชิงจึงผ่อนปรนให้ชาวบ้านออกทะเลได้ ต่อมาคังซีฮ่องเต้ได้รับข่าวจากทูตของสยามว่า สยามเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์พันธุ์พืชธัญญาหารมีอยู่มากราคาถูก ใน ปี ค.ศ 1772 จึงประกาศให้รางวัลแก่ผู้ที่นำข้าวสยามมาสู่เฉาโจว เพื่อแก้ปัญหาคความขาดแคลนข้าวของมณฑลกว่างตง และ ฝูเจี้ยน ต่อมาในปี ค.ศ.1860 เมื่อซัวเถาถูกเปิดเป็นเมืองท่าเรือการค้า เนื่องจากผลจากสนธิสัญญาเทียนจิน จึงเป็นเวลาสิ้นสุดยุคเรือสำเภาแดงเข้าสู่ยุคเดินทางด้วยเรือกลไฟ มีเส้นทางเดินเรือในกวางตุ้ง ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับเมืองท่าสำคัญเช่น ซัวเถา กวางเจา ฮ่องกง มาเก๊า

ซัวเถาเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดวัฒนธรรมแต้จิ๋ว มีคำกล่าวที่ว่า ที่ไหนมีน้ำทะเล ที่นั่นก็มีชาวแต้จิ๋ว ซึ่งในสถานที่ที่มีชาวแต้จิ๋วอยู่นั้นแน่นอนย่อมมีวัฒนธรรมแต้จิ๋ว วัฒนธรรมแต้จิ๋วมีมาช้านาน ในระลอกการอพยพที่สองคือ ช่วงกลางศตวรรษที่ 19 ถึงศตวรรษที่ 20 คือการอพยพที่ทำเรือซัวเถาไปสู่สยาม เป็นช่วงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสถานการณ์การเมืองของโลก การแสวงหาอาณานิคม การเกิดเศรษฐกิจตกต่ำและการเกิดสงครามโลกทั้ง 2 ครั้ง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ย่อมส่งผลให้ชาวจีนแต้จิ๋วอพยพมาสู่ไทย ตั้งแต่ทศวรรษที่ 19 ไปถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวจีนที่อพยพออกนอกประเทศในรูปแบบ คนงานจีนที่ผูกมัดด้วยสัญญา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสมัยนี้ แต่เพราะในสมัย เหมิ่งและเซ็ง มีการซบที่ดินกัน ส่งผลให้ชาวนาล้มละลาย เกิดความอดอยาก คนเหล่านี้ไม่สามารถดำรงเลี้ยงชีพในแผ่นดินตนเองได้ คนจีนจึงต้องพลัดพรากจากถิ่นตนเองเพื่อไปหาเลี้ยงชีพ

ซึ่งตรงกับช่วงที่ประเทศตะวันตกมีความต้องการแรงงานเพื่อนำไปพัฒนาประเทศตนเองจึงเกิดปัญหาการลักลอบชาวจีนไปขายในลักษณะทาส ที่เรียกว่า ลูกหมู หรือ กรรมกรจีนลูกหมู ที่เรียกว่า กรรมกรจีนลูกหมูก็เพราะว่าชาวจีนที่ถูกล่อลวงเมื่อลงเรือแล้วจะถูกต้อนลงไปอยู่ในห้องเรือที่แออัดยัดเยียดเต็มที่ดูการล่าเลี้ยงหมู เมื่อถึงจุดหมายปลายทางก็จะถูกนำไปขายต่อ ทำสัญญากับผู้ซื้อด้วยวิธีหักค่าตัวคืนโดยแบ่งเป็นงวดๆ การขนลูกหมู ไปขายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รูปแบบนี้กลายเป็นต้นแบบการล่ากรรมกรจีนที่มีสัญญาติดตัวไปขายที่ทวีปอเมริกา และที่อาณานิคมอื่นๆ ในปี ค.ศ.1840 นายเต๋อตั้พ่อค้าชาวอังกฤษฉวยโอกาสตั้งห้างเต็กที่แอ้มหิงและพ่อค้าอังกฤษอีกรายหนึ่งตั้งห้างฮักที่เมืองเดียวกัน เหมากการซื้อขายตัวกุลีเมืองแอ้มหิงและห้องที่ใกล้เคียง เริ่มจ้างนักลักพาตัวคนโดยรับซื้อกุลีเป็นรายหัว แล้วนำไปขายให้ชาวตะวันตกเพื่อทำการซื้อขายตัวกุลี ซึ่งส่งผลให้เมืองท่าตามชายฝั่งทะเล ซัวเถา แอ้มหิง เซียงไฮ้ ฮกจิว กวางเจา เกิดพฤติกรรมการลักพาตัวและล่าตัวกุลี ในปี ค.ศ.1852-1858 ที่ทำเรือซัวเถา พวกตะวันตกล่ากุลีไปจากซัวเถาไปรวม 40,000 คน โดยเฉลี่ยแล้วปีละ 6,000 – 7,000 คน กรรมกร ที่มีสัญญามัดตัว ก่อนออกนอกประเทศก็ถูกบังคับให้เซ็นสัญญาต้องทำงานให้คู่สัญญา 8 ปี โดยจะได้ค่าแรงงานน้อยมากๆ ส่วนที่เหลือต้องใช้หนี้ให้คู่สัญญา อีกประเภทหนึ่งเรียกว่า กุลีชำระเงินเชื่อ ซึ่งจริงๆแล้วไม่ต่างอะไรจาก ลูกหมู แต่พวกอเมริกาและอังกฤษถือว่าเป็น พวกอพยพอิสระ เพราะคนจีนพวกนี้สมัครใจและออกค่าใช้จ่ายเอง

ภายหลังจากสงครามฝิ่นยุติลงอังกฤษยังคงล่าแรงงานอย่างผิดกฎหมาย อีกด้านหนึ่งก็พยายามหาทางรับสมัครแรงงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายประเทศจีน ซึ่งจะได้ผูกขาดทรัพยากรแรงงานราคาถูกของจีน ในปี ค.ศ 1859 (สี่สี่ห้า หลิน:2021 หน้า 15)อังกฤษอาศัยโอกาสกองทัพพันธมิตรอังกฤษ-ฝรั่งเศสเข้ายึดนครกวางเจา บังคับนายไป๋ก๊วย ข้าหลวงต่างพระเนตรพระกรรณกวางตุ้ง และนายหลาวฉงกวง ผู้สำเร็จราชการกวางตุ้ง-กวางสี ยอมให้รับสมัครแรงงานที่กวางเจาอย่างถูกกฎหมาย และในปี ค.ศ 1860 ราชสำนักเซ็งก็รับรองใน สนธิสัญญาปักกิ่ง ซึ่งใจความสำคัญคือ อังกฤษและฝรั่งเศสมีสิทธิรับสมัครแรงงานชาวจีนอย่างถูกกฎหมายโดยขยายขอบเขตจากกวางตุ้งไปถึงเมืองท่าชายฝั่งทะเลที่เปิดทำการค้ากับต่างประเทศในประเทศจีน

ทำให้อังกฤษและฝรั่งเศสสามารถล่าแรงงานจีนได้อย่างถูกกฎหมาย ตั้งแต่ปี ค.ศ.1876 -1898 คนจีนที่ออกไปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยผ่านท่าเรือชัวเถามี 1,512,020 คน เรือกุสึที่ใช้ลำเลียงกรรมกรจีนได้ขึ้นชื่อว่า “นรกลอยน้ำบนทะเล” เพราะ ระหว่างการเดินทางที่นานกรรมกรจีนถูกทรมานและทำร้ายร่างกายซึ่งมีคนตายระหว่างเดินทางจำนวนมาก เมื่อถึงจุดหมายปลายทางกรรมกรจีนต้องถูกใช้แรงงานหนักเกินที่จะทนได้บางส่วนก็ตายไป บางส่วนที่รอดมาได้ก็ต้องต่อสัญญาอีกเวลาครั้งกับนายเก่าต่อไปอีก เพราะถูกหักค่าแรงด้วยข้อหาต่างๆ นอกจากนี้ยังถูกล่อลวงให้ติดอบายมุขการพนัน เสพยาเสพติด เทียวโสเภณี จนหนี้สินเต็มตัว สุดท้ายก็ยังต้องเป็นกรรมกรต่อไป

หลังจากที่ชัวเถาถูกกำหนดเป็นเมืองท่าปริมาณการลำเลียงของเรือแต่ละลำเพิ่มมากขึ้นมีท่าเรือเข้าออกถี่ขึ้น การเดินทางสะดวกกว่าเดิมมาก เมื่อมีความต้องการแรงงานจากต่างแดนก็ทำให้ชาวจีนแต่จีวอพยพเป็นระลอกใหญ่(จางเอียน ชิว:2021 หน้า 34) ในปี ค.ศ 1869 – 1872 มีผู้คนอพยพผ่านท่าเรือชัวเถาไป กรุงเทพฯ ไชงฮั่น และ สิงคโปร์ รวม 101,261 คน ระหว่างปี ค.ศ. 1879 – 1897 จำนวนผู้อพยพผ่านชัวเถาไปประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมทั้งสิ้น 1,006,821 คน และมีคนอพยพเข้าจีนในระยะเดียวกันนี้รวม 50,296 คนซึ่งมีจำนวนผู้อพยพออกมากกว่าอพยพเข้ารวม 956,525 คน และในปี ค.ศ. 1912 ปีที่สถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนมีผู้อพยพผ่านท่าเรือชัวเถาออกไปต่างประเทศรวม 2,034,680 คน เข้าประเทศ 1,304,768 คนซึ่งรวมแล้วมีคนออกมากกว่าเข้ารวม 968,744 คน ลักษณะการอพยพเข้าและออกสะท้อนให้เห็นว่า นโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง ตลอดจนสถานการณ์โลกมีผลต่อการอพยพเข้าและออกของชาวจีนแต่จีว โดยผู้อพยพจะมุ่งไปสู่แหล่งทำมาหากิน ประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในจุดมุ่งหมายหนึ่งเพราะมีความอุดมสมบูรณ์ ประชากรไม่หนาแน่น มีอิสรภาพทางการเมือง อีกทั้งในสมัยพระเจ้าตากเนื่องจากบิดาของพระเจ้าตากเป็นคนจีนแต่จีวทำให้คนจีนแต่จีวบางคนได้รับสิทธิพิเศษในการดำรงอาชีพเป็นข้าราชการ บางส่วนก็ทำงานเป็นกรรมกรแบกหาม ชาวจีนแต่จีวบางคนก็ประสบความสำเร็จกลายเป็นเจ้าสัวตั้งกิจการที่เมืองไทยและบางส่วนที่โชคร้ายเสียชีวิตไประหว่างทางหรือถึงจุดหมายแต่ต้องใช้ชีวิตแบบลำบากจนเสียชีวิตแบบไร้ญาติขาดมิตร

2.2 เมืองซัวเถาในฐานะเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ภายหลังจากเหมาเจ๋อตุงถึงแก่อสัญกรรมในปี ค.ศ 1976 ได้มีการจับกุม Gangs of Four ในปี ค.ศ 1978 และสภาประชาชนได้เลือกตั้งเสี่ยวผิงกลับมาเป็นเป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนจึงเริ่มผ่อนคลายหลักการ พัฒนาประเทศแบบพึ่งตนเองลง ในปี ค.ศ 1979 ในการนี้ เต็งเสี่ยวผิงได้ประกาศใช้ “นโยบายสี่ทันสมัย” Four Modernization โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาชะงักงันทางเศรษฐกิจของประเทศอันเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศแบบพึ่งตนเอง อย่างเคร่งครัดและจากการปฏิวัติวัฒนธรรม และเพื่อพัฒนาจีนให้ทัดเทียมกับประเทศตะวันตกภายในปีค.ศ 1999 โดยมุ่งพัฒนา 4 ด้าน คือ การเกษตร อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการทหาร นอกจากนี้รัฐบาลจีน ตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากนักลงทุนต่างชาติจึงเริ่มเปิดให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนในจีนได้โดยในขั้นแรกมีการออกกฎหมาย Joint Ventures Law เพื่อให้ให้นักลงทุนต่างชาติ สามารถร่วมลงทุนกับผู้ประกอบการชาวจีน และรัฐบาลจีนได้จัดทำแผนปฏิรูปเศรษฐกิจ (Readjustment Economy) ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการผลักดันให้นโยบายสี่ทันสมัยประสบผลสำเร็จ สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศแผนดังกล่าวคือการถ่ายโอนอำนาจด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลกลางให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น เพื่อให้การถ่ายโอนอำนาจด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลกลางให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นเป็นรูปธรรม เต็งเสี่ยวผิง เสนอให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) ขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินการ และให้รัฐบาลกลางมอบอำนาจในการจัดตั้งและกำกับดูแลเขตเศรษฐกิจพิเศษแก่รัฐบาลท้องถิ่น สำหรับท้องถิ่นที่เหมาะสมที่จะตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อนำร่องนั้น เต็งเสี่ยวผิงเสนอให้ใช้เมืองที่ อยู่ใกล้เกาะฮ่องกง เช่น เซินเจิ้น เป็นต้น เพื่อรองรับการที่อังกฤษต้องคืนเกาะฮ่องกงให้แก่จีนในปีค.ศ. 1997 สำหรับเมืองที่ได้รับเลือกให้มีการตั้ง เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อนำร่องมี 4 เมืองคือ ซัวเถา เซินเจิ้น ชูไห่ ไนหนทลกวางตุ้ง และเซี่ยเหเหมิน ไนหนทลฟูเจี้ยน และต่อมา มณฑลกวางตุ้งและมณฑลฟูเจี้ยน จึงได้ออกกฎหมายจัดตั้ง เขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น (ฝ่ายพัฒนากฎหมายสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2003)

เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน ปี 2013 นายเจิ้ง เหรินทาว (郑人豪) นายกเทศมนตรีเมืองซัวเถามีนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทุ่มงบประมาณลงทุนสูงกว่า 15,000 ล้านบาท เชื่อมโยงเส้นทางเพื่อร่นระยะเวลาการขนส่ง พัฒนาท่าเรือเพื่อรองรับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ตลอดจนปรับปรุงบริการด้านโลจิสติกส์ที่ทันสมัย ตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 ของรัฐบาลกลาง รัฐบาลซัวเถาได้ประกาศแผนสู่เป้าหมายดังกล่าวด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทั้งทางบกและทางทะเล

โดยการพัฒนาโครงสร้างระบบขนส่งทางบก ประกอบด้วยการสร้างเส้นทางด่วนภายในเมืองซัวเถาเอง ระยะทาง 186.7 กิโลเมตร เชื่อมต่อเขตปกครอง 6 เขตและอีก 1 อำเภอ ได้แก่ เขตจินผิง (金平) หลง

หู (龙湖) หาวเจียง (濠江) ฉิงไห่ (澄海) ฉาวหยาง (潮阳) ฉาวหนาน (潮南) และอำเภอหนานอ้าว (南澳) และอีก 2 เส้นทางที่เชื่อมระหว่างเมืองที่กำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่คือ เส้นทางเขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำจูเจียง (Pearl River Delta: PRD) ไปยังมณฑลฝูเจี้ยน ชานโถวกับเมืองอื่น ๆ (เขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำจูเจียง - จ้างโจว - เซียนโจว - เซี่ยเหมิน) และเส้นทางชานโถว-เหมยโจว - ภาคใต้ของมณฑลฝูเจี้ยน โดยทั้ง 2 เส้นทางจะใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง เส้นทางทั้งสองเป็นเส้นทางเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ซึ่งชานโถวเป็นทางผ่านไปยังเมืองต่าง ๆ ในจีน อย่างเส้นทางเซินเจิ้น - ชานโถว - เซี่ยเหมิน

การพัฒนาโครงสร้างด้านการขนส่งทางทะเล มีการผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเล (Blue economy) หรือที่รู้จักในชื่อภาษาจีนว่าแผน “ไห่หยางจิงจี” (海洋经济) โดยการสร้างฐานการผลิตเรือสำราญ การพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางทะเล อาทิ การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การสำรวจทรัพยากรพลังงานใต้ทะเล การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล การบริการ และการขนส่งโลจิสติกส์ทางทะเล ซึ่งท่าเรือกว่างอ้าว (广澳港) มีแผนที่จะเพิ่มปริมาณตู้คอนเทนเนอร์อีก 100,000 ตู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งทางทะเลให้มากขึ้น (thaibizchina.com.2013)

ช่วงกลางกลายเป็นมณฑลเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งทางตอนใต้ของจีน โดยเป็นมณฑลที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากที่สุดของจีนอุตสาหกรรมหลักที่น่าสนใจของเมืองฉวเถา คือ การผลิตของเล่นโดยการผลิตของเล่นทั้งหมดในประเทศจีน มาจากกว่างตุ้งเกือบ 80% ซึ่งหนึ่งในศูนย์กลางการผลิตก็อยู่ที่เมืองฉวเถาไม่เพียงใหญ่ที่สุดในจีน แต่ยังเป็นแหล่งผลิตของเล่นที่ใหญ่ที่สุดในโลกโดยในปี 2017 กว่างตุ้งมีมูลค่าส่งออกของเล่นมากถึง 6.9 แสนล้านบาทโดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และยุโรป(ลงทุนแมน,2019)

ในปี 2018 GDP ของมณฑลกว่างตุ้งมีมูลค่าเกือบ 9 ล้านล้านหยวน หรือประมาณ 1,430,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งถึงเป็น 1 ใน 10 มณฑลของจีนที่มี GDP สูงที่สุด(thaibizchina.com.2015) เมืองฉวเถาถือเป็นอีกหนึ่งเมืองที่มีจุดแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมทั้งสมัยใหม่และดั้งเดิม ได้รับการผลักดันให้เป็นผู้นำทางด้านพลังงาน อุตสาหกรรมเคมี ยาและเวชภัณฑ์ การขนส่งโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศ รวมถึงการเกษตรยุคใหม่ นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือกับไต้หวันเพื่อสร้างแหล่งลงทุนด้านอุตสาหกรรม โดยเน้นพลังงานไฟฟ้า หลอดไฟและเทคโนโลยีชีวภาพ อันถือเป็นอุตสาหกรรมใหม่

ปัจจุบัน ท่าเรือเมืองฉวเถาถือเป็นหนึ่งในท่าเรือขนาดใหญ่ของจีน มีความสำคัญเป็นอันดับต้นของจีนรองจากท่าเรือเซี่ยงไฮ้ ท่าเรือกว่างโจว และท่าเรือเซินเจิ้น จากการพัฒนาดังกล่าวด้วยระบบโลจิสติกส์และคมนาคมของชานโถวที่ทันสมัยและการรองรับปริมาณการขนส่งที่เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ฉวเถาเป็นท่าเรือหลักในการขนส่งสินค้าของเขตเศรษฐกิจพิเศษฉวเถาออกไปยังท่าเรืออื่นๆอีกกว่า 250 แห่ง ใน 50 ประเทศทั่วโลก

สรุปผลการศึกษา

บทความวิจัยเรื่อง “ประวัติศาสตร์เมืองซัวเถา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของเมืองซัวเถา นับตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบัน และ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของเมืองซัวเถา ตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบัน โดยศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ประวัติความเป็นมาของ ท่าเรือซัวเถา ข้อมูลการอพยพของชาวจีนแต่จิว โดยผลการศึกษาแบ่งตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อได้ดังนี้

1.พัฒนาการของเมืองซัวเถานับตั้งแต่ที่เปิดเป็นเมืองท่ามาจนถึงปัจจุบัน

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับท่าเรือซัวเถา โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ ปี ค.ศ 1767 จนถึงปัจจุบันที่ซัวเถาเป็นท่าเรือนานาชาติแนวหน้าระดับโลก ผลการศึกษาพบว่าท่าเรือซัวเถามีบทบาทสำคัญ ในการคมนาคมของชาวจีนแต่จิวตั้งแต่ในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 จนถึงศตวรรษที่ 20 ซึ่งที่จริงแล้วก่อนหน้านี้ ชาวจีนแต่จิวใช้ท่าเรือเฉิงหย่ายในการอพยพแต่ท่าเรือซัวเถามีบทบาทแทนท่าเรือเฉิงหย่ายด้วยสาเหตุ 3 ประการ

ประการแรกคือ ในปี ค.ศ.1858 ท่าเรือซัวเถากลับทำให้เป็นเป็นท่าเรือเปิดเนื่องจากจีนตกอยู่ในสภาพ เมืองขึ้นของอังกฤษเพราะจีนแพ้สงครามฝิ่นครั้งที่ 2 ทำให้ต้องลงนามในสนธิสัญญาเทียนจิน โดยผลจาก สนธิสัญญาเทียนจิน บังคับให้เปิดท่าเรือซัวเถาเป็นท่าเรือพาณิชย์

ประการที่สอง คือปัจจัยทางภูมิศาสตร์เนื่องด้วย สภาพภูมิศาสตร์ที่เปลี่ยนไปทำให้จางหลินไม่ใช่เมืองติด ทะเลเหมือนดังก่อนปัจจุบันจางหลินตั้งขึ้นอยู่ห่างจากทะเล 8 กิโลเมตร เมื่อก่อนน้ำทะเลที่นี้ลึกเหมาะแก่การ เทียบเรือใหญ่และเล็ก เมื่อแม่น้ำที่ใช้ในการคมนาคมตั้งขึ้นส่งผลให้การติดต่อคมนาคมกันเป็นไปอย่างลำบาก ทำให้ท่าเรือจางหลินซบเซาลงไป

ประการที่สาม การเปิดเส้นทางเดินเรือด้วยเรือกลไฟจากเมืองซัวเถาไปยังเมืองท่าต่าง ๆ ทำให้ชาวจีน แต่จิวต่างก็มาขึ้นเรือกลไฟที่ท่าเรือซัวเถาจึงกลายเป็นท่าเรือที่มีความรุ่งเรืองแทนท่าเรือจางหลินและมีการเกิด เรือกลไฟของชาติตะวันตกเข้ามาแทนที่เรือสำเภาหัวแดง ซึ่งเรือกลไฟใช้เวลาการเดินทางน้อยกว่าการใช้เรือหัวแดงของท่าเรือจางหลินทำให้ถึงจุดสิ้นสุดของท่าเรือจางหลิน

ในปลายศตวรรษที่ 19 เมืองซัวเถามีความเจริญสูงสุด เห็นได้จากการสร้างตึกในแบบตะวันตกโดยจำลอง แบบจากนครปารีส มีทั้งอาคารไปรษณีย์ ธนาคาร สถานีการส่งโทรเลข โรงพยาบาล ห้างร้านแบบยุโรป โบสถ์ คริสต์ โรงแรมที่พัก ห้างสรรพสินค้า และโรงพยาบาล เมื่อท่าเรือซัวเถาถูกเปิดเป็นท่าเรือพาณิชย์อย่างเป็นทางการ ปริมาณการค้าของเรือแต่ละลำเพิ่มมากขึ้นมีท่าเรือเข้าออกถี่ขึ้น การเดินทางสะดวกกว่าเดิมมาก เมื่อมีความต้องการแรงงานจากต่างแดนก็ทำให้ชาวจีนแต่จิวอพยพเป็นระลอกใหญ่ ภายหลังจากสงครามฝิ่นยุติ ลงอังกฤษยังคงล่าแรงงานอย่างผิดกฎหมาย อังกฤษมีความพยายามหาทางรับสมัครแรงงานอย่างถูกต้องตาม กฎหมายประเทศจีน ซึ่งจะได้ผูกขาดทรัพยากรแรงงานราคาถูกของจีน จึงทำให้เกิด ปัญหาลูกหมู การลักพาตัว

กุลี ซึ่งเป็นการลักพาตัวชาวจีนไปขายเพื่อใช้แรงงาน ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ชาวจีนแต่จิวที่ต้องพากันออกไปสู่ต่างแดนมาจากเหตุผลหลักๆ 3 ประการ ประการแรกหนีความจลาจล สงครามกลางเมือง ประการที่สอง ไปเพื่อทำการค้าขาย ประการสุดท้าย หนีความอดอยากยากจน นอกจากนี้การอพยพผ่านท่าเรือฉั่วเถายังก่อให้เกิดเส้นทางการค้าข้าวระหว่างจีนกับสยามเนื่องจาก จีนต้องนำเข้าข้าวจากสยามเพื่อแก้ไขปัญหาอดอยากของประชากร ลักษณะการอพยพเข้าและออกสะท้อนให้เห็นว่า นโยบายรัฐบาลในแต่ละช่วง ตลอดจนสถานการณ์โลกมีผลต่อการอพยพเข้าและออกของชาวจีนแต่จิว โดยผู้อพยพจะมุ่งไปสู่แหล่งทำมาหากิน ประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในจุดมุ่งหมายหนึ่งเพราะมีความอุดมสมบูรณ์ ประชากรไม่หนาแน่น มีอิสรภาพทางการเมือง อีกทั้งในสมัยพระเจ้าตากเนื่องจากบิดาของพระเจ้าตากเป็นคนจีนแต่จิวทำให้คนจีนแต่จิวบางคนได้รับสิทธิพิเศษในการดำรงอาชีพเป็นข้าราชการ บางส่วนก็ทำงานเป็นกรรมกรแบกหาม ชาวจีนแต่จิวบางคนก็ประสบความสำเร็จกลายเป็นเจ้าสัวตั้งกิจการที่เมืองไทยและบางพื้นที่โชคร้ายเสียชีวิตไประหว่างทางหรือถึงจุดหมายแต่ต้องใช้ชีวิตแบบลำบากจนเสียชีวิตแบบไร้ญาติขาดมิตร

2.บทบาทของท่าเรือฉั่วเถากับการเป็น เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษท่าเรือฉั่วเถาและรวบรวมแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจากเว็บไซต์ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ ปี ค.ศ 1979 จนถึงปัจจุบันที่ฉั่วเถาเป็นท่าเรือที่มีความสำคัญกับเศรษฐกิจจีน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากที่เติ้งเสี่ยวผิงได้ประกาศใช้ “นโยบายสี่ทันสมัย” โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของโดยต้องการจะพัฒนาจีนให้ทัดเทียมกับประเทศตะวันตกมุ่งพัฒนา 4 ด้าน คือ การเกษตร อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการทหาร ปีค.ศ. 1979 มีการเสนอให้ ฉั่วเถา เป็น 1 ใน 4 เขตเศรษฐกิจพิเศษ ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้ลงทุนชาวต่างชาติจะได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าในเรื่อง การได้รับส่วนลดและยกเว้นในเรื่องภาษี คุลบัญชีเงินตราต่างประเทศและการโอนกำไรออกนอกประเทศ สิทธิการใช้ที่ดินซึ่งนโยบายเหล่านี้ล้วนดึงดูดให้ชาวต่างชาติมาลงทุนโดยเงินทุนที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจในเขตพิเศษนี้ใช้เงินทุนต่างชาติเป็นสำคัญ ต่อมาในปี 2013 นายเจิ้ง เหวินหวา ออกนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เชื่อมโยงเส้นทางด่วนทางบกภายในเมืองช่านโถวระยะทาง 186.7 กิโลเมตร เชื่อมต่อเขตปกครอง 6 เขตและอีก 1 อำเภอเพื่อลดเวลาการขนส่ง ส่วนทางน้ำมีการพัฒนาท่าเรือเพื่อรองรับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ตลอดจนปรับปรุงบริการด้านโลจิสติกส์ที่ทันสมัยโดยตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 ของรัฐบาลกลาง ฉั่วเถากลายเป็นมณฑลเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งทางตอนใต้ของจีน โดยเป็นมณฑลที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากที่สุดของจีนอุตสาหกรรมหลักที่น่าสนใจของเมืองฉั่วเถาคือเป็นศูนย์กลางการผลิตของเล่นโดยใน ปี ค.ศ 2017 กวางตุ้งมีมูลค่าส่งออกของเล่นมากถึง 6.9 แสนล้านบาท ส่งผลให้ในปี 2018

GDP ของมณฑลกว่างตุงมีมูลค่าเกือบ 9 ล้านล้านหยวน หรือประมาณ 1,430,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นผลมาจากการแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่พัฒนาให้เมืองพร้อมต่อการลงทุนจากชาวต่างชาติ

จากผลการศึกษาทั้งหมดสรุปได้ว่า ชั่วเถา หรือ ชานโถว เป็นหนึ่งในเขตอารยธรรมจีนของชาวจีนแต่ดั้งเดิมที่เป็นเพียงอำเภอเล็ก ๆ ตั้งอยู่ในอำเภอเฉิงหย่า มณฑลกว่างตุงของประเทศจีน จากผลการศึกษาประวัติศาสตร์เมืองท่าชั่วเถาพบว่าท่าเรือชั่วเถามีบทบาทสำคัญในการคมนาคมของชาวจีนแต่ดั้งเดิมตั้งแต่ในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 จนถึงศตวรรษที่ 20 ซึ่งที่จริงแล้วก่อนหน้านี้ชาวจีนแต่ดั้งเดิมใช้ท่าเรือเฉิงหย่าในการอพยพแต่ท่าเรือชั่วเถามีบทบาทแทนท่าเรือเฉิงหย่าด้วยสาเหตุ 3 ประการ ประการแรกคือ ในปี ค.ศ. 1858 จีนแพ้สงครามฝิ่นครั้งที่ 2 ทำให้ต้องลงนามในสนธิสัญญาเทียนจิน โดยผลจากสนธิสัญญาเทียนจิน บังคับให้เปิดท่าเรือชั่วเถาเป็นท่าเรือพาณิชย์และมีการเกิดเรือกลไฟของชาติตะวันตกเข้ามาแทนที่เรือสำเภาทัวแดง

ประการที่สอง คือปัจจัยทางภูมิศาสตร์เนื่องจาก สภาพภูมิศาสตร์ที่ เมื่อก่อนน้ำทะเลที่นี้ลึกเหมาะแก่การเทียบเรือใหญ่และเล็ก เมื่อแม่น้ำที่ใช้ในการคมนาคมตื่นขึ้นส่งผลให้การติดต่อคมนาคมกันเป็นไปอย่างลำบาก ทำให้ท่าเรือจางหลินซบเซาลงไป

ประการที่สาม เมื่อท่าเรือชั่วเถาถูกเปิดเป็นท่าเรือพาณิชย์อย่างเป็นทางการมีเส้นทางการเดินทางเป็นรูปเป็นร่าง ปริมาณการลำเลียงของเรือแต่ละลำเพิ่มมากขึ้นมีท่าเรือเข้าออกถี่ขึ้น การเดินทางสะดวกกว่าเดิมมาก มีเรือกลไฟจากต่างชาติเข้ามาใช้เวลาการเดินทางน้อยกว่าการใช้เรือหัวแดงของท่าเรือจางหลิน จึงทำให้บทบาทท่าเรือจางหลินหมดไป เมื่อตะวันตกมีความต้องการแรงงานจากต่างแดนก็ทำให้ชาวจีนแต่ดั้งเดิมอพยพเป็นระลอกใหญ่ ภายหลังจากสงครามฝิ่นยุติลงอังกฤษยังคงล่าแรงงานอย่างผิดกฎหมาย อังกฤษมีความพยายามหาทางรับสมัครแรงงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายประเทศจีน ในปี ค.ศ 1860 ราชสำนักชิงก็รับรองใน สนธิสัญญาปักกิ่ง ซึ่งใจความสำคัญคือ อังกฤษและฝรั่งเศสมีสิทธิรับสมัครแรงงานชาวจีนอย่างถูกกฎหมาย โดยขยายขอบเขตจากกว่างตุงไปถึงเมืองท่าชายฝั่งทะเลที่เปิดทำการค้ากับต่างประเทศในประเทศจีน ซึ่งจะได้อุทิศทรัพยากรแรงงานราคาถูกของจีน จึงทำให้เกิด ปัญหาลูกหมู การลักพาตัวกุลี ซึ่งเป็นการลักพาตัวชาวจีนไปขายเพื่อใช้แรงงาน ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

จุดเปลี่ยนที่สำคัญของชั่วเถาคือการได้เป็น 1 ใน 4 เขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนโดย ตั้งเสียผิงได้ประกาศใช้ “นโยบายสี่ทันสมัย” ในปี ค.ศ 1979 เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อพัฒนาจีนให้ทัดเทียมกับประเทศตะวันตกซึ่งต่อมาในปี ค.ศ 2013 นายเจิ้ง เหวินหวา ออกนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เชื่อมโยงเส้นทางด่วนทางบกภายในเมืองชานโถว ระยะทาง 186.7 กิโลเมตร เชื่อมต่อเขตปกครอง 6 เขตและอีก 1 อำเภอเพื่อลดเวลาการขนส่ง ส่วนทางน้ำมีการพัฒนาท่าเรือเพื่อรองรับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ตลอดจนปรับปรุงบริการด้านโลจิสติกส์ที่ทันสมัยโดยตาม

แนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 ของรัฐบาลกลาง ปัจจุบันข้าวเถากลายเป็นมณฑลเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งทางตอนใต้ของจีนโดยเป็นมณฑลที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากที่สุดของจีน อุตสาหกรรมหลักที่น่าสนใจของเมืองข้าวเถาคือเป็นศูนย์กลางการผลิตของเล่นโดยในปี ค.ศ. 2017 กวางตุ้งมีมูลค่าส่งออกของเล่นมากถึง 6.9 แสนล้านบาท ส่งผลให้ในปี 2018 GDP ของมณฑลกวางตุ้งมีมูลค่าเกือบ 9 ล้านล้านหยวน หรือประมาณ 1,430,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตลอดจนการเสนอสิทธิพิเศษให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนแล้วแต่เป็นปัจจัยส่งผลให้ข้าวเถานั้นมีบทบาทที่สำคัญกับเศรษฐกิจของจีน เมืองข้าวเถาคือเป็นอีกหนึ่งเมืองที่มีจุดแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย เนื่องจากการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีของต่างชาติที่เข้ามาลงทุน อีกทั้งยังมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่พัฒนาพร้อมรับการลงทุนของต่างชาติจากการพัฒนาดังกล่าวด้วยระบบโลจิสติกส์และคมนาคมของข้าวเถาที่ทันสมัยและการรองรับปริมาณการขนส่งที่เพิ่มมากขึ้น จากปัจจัยที่กล่าวมาแล้วแต่เป็นเหตุที่ทำให้ข้าวเถากลายเป็นท่าเรือแนวที่มีบทบาทสำคัญของประเทศจีน

3. ข้อสรุปผล

ข้าวเถา หรือ ซ่านโถว เดิมทีเป็นเพียงอำเภอเล็กๆ เป็นแค่หมู่บ้านชาวประมงตั้งอยู่ในอำเภอ เจิงไห่ มณฑล กวางตุ้งของประเทศจีน จากผลการศึกษาประวัติศาสตร์เมืองท่าข้าวเถาพบว่าท่าเรือข้าวเถามีบทบาทสำคัญในการคมนาคมของชาวจีนแต่จัดตั้งแต่ในช่วงกลางศตวรรษที่ 18 จนถึงศตวรรษที่ 20 โดยมาจากสาเหตุ 3 ประการ ประการแรกคือ ในปี ค.ศ. 1858 จีนแพ้สงครามฝิ่นครั้งที่ 2 ทำให้ต้องลงนามในสนธิสัญญาเทียนจิน โดยผลจากสนธิสัญญาเทียนจิน ในปีเดียวกันนี้เกิดสงครามที่ป้อมปืนใหญ่ต้ากุครั้งแรก ที่เมืองเทียนจิน โดยเกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกันและเป็นส่วนหนึ่งของสงครามฝิ่นครั้งที่สอง มีการสู้รบกันถึงสามครั้ง ในครั้งที่สองจีนได้รับชัยชนะ จนในครั้งที่สาม ปี ค.ศ. 1860 อังกฤษและฝรั่งเศสได้รับชัยชนะในครั้งนี้ทำให้ถูก บังคับให้เปิดเมืองท่าชายฝั่งทะเลทั้งหมดทั้งในและนอก ซึ่งก็มีผลให้ท่าเรือข้าวเถาเปิดเป็นท่าเรือพาณิชย์และมีการเกิดเรือกลไฟของชาติตะวันตกเข้ามาแทนที่เรือสำเภาทัวแดง

ส่วนประการที่สอง คือปัจจัยทางภูมิศาสตร์เนื่องด้วย สภาพภูมิศาสตร์แม่น้ำที่ใช้ในการคมนาคมต้นเขินในท่าเรือจึงหลินส่งผลให้การติดต่อคมนาคมกันเป็นไปอย่างลำบากทำให้ไม่สามารถคมนาคมหรือทำการค้าได้

ประการที่สาม เมื่อท่าเรือข้าวเถาถูกเปิดเป็นท่าเรือพาณิชย์อย่างเป็นทางการมีเส้นทางเดินทางไป ไทย สิงคโปร์ เวียดนาม เป็นรูปเป็นร่าง ปริมาณการลำเลียงของเรือแต่ละลำเพิ่มมากขึ้นมีท่าเรือเข้าออกถี่ขึ้น การเดินทางสะดวกกว่าเดิมมากมีเรือกลไฟจากต่างชาติเข้ามาใช้เวลาการเดินทางน้อยกว่าการใช้เรือหัวแดงของท่าเรือจางหลิน จึงทำให้บทบาทท่าเรือจางหลินหมดไป

ในช่วงที่ตะวันตกมีความต้องการแรงงานจากต่างแดนเพื่อไปพัฒนาประเทศตนเองประจวบเหมาะับชาวจีนแต่จิวอพยพเป็นระลอกใหญ่ในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 ภายหลังจากสงครามฝิ่นยุติลงอังกฤษพยายามหาทาง

รับสมัครแรงงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายประเทศจีน ในปี ค.ศ 1860 ราชสำนักเซ็งก็ร์รับรองใน สนธิสัญญา ปักกิ่ง ซึ่งใจความสำคัญคือ อังกฤษและฝรั่งเศสมีสิทธิรับสมัครแรงงานชาวจีนอย่างถูกกฎหมายโดยขยาย ขอบเขตจากกวางตุ้งไปถึงเมืองท่าชายฝั่งทะเลที่เปิดทำการค้ากับต่างประเทศในประเทศจีน ซึ่งจะได้ผูกขาด ทรัพยากรแรงงานราคาถูกของจีน จึงทำให้เกิด ปัญหาลู่หนุม การลักพาตัวกุลิ ซึ่งเป็นการลักพาตัวชาวจีนไป ขายเพื่อใช้แรงงาน ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ชาวจีนแต่้จิวที่ต้องอพยพไปต่างแดนนั้นมาจากเหตุ 3 ประการ 1.หนีสงครามกลางเมือง 2.ออกไปเพื่อค้าขาย 3.หนีความอดอยากยากจน ชาวจีนแต่้จิวส่วนใหญ่ มักจะอพยพผ่านท่าเรือชัวเถาเพื่อไปสยาม เนื่องจากสยามมีเสรีภาพในการดำรงชีวิตและสามารถสร้างเนื้อ สร้างตัวได้ จากภัยความอดอยากของอำเภอเฉาโจวที่เกิดจากภัยธรรมชาติและปัญหาการอุบที่ดินประกอบ อาชีพ ส่งผลให้ชาวจีนแต่้จิวต้องอพยพไปสู่สยาม จากการอพยพของชาวจีนแต่้จิวก่อให้เกิด การค้าข้าวระหว่าง ไทยสยาม มีเส้นทางเดินเรือในกวางตุ้ง ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับเมืองท่าสำคัญเช่น ชัวเถา กวางเจา ฮ่องกง มาเก๊า

หลังจากที่เปิดเป็นท่าเรือพานิชย์ ชัวเถากลั้รุ่งเรือง มีชื่อเสียงในการทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้าไปยัง ต่างแดน และทำให้ในปี ค.ศ.1870 มีประชากรในพื้นที่เพิ่มขึ้นอีกกว่าสองหมื่นคน เนื่องจากชัวเถานั้นมีทำเลที่ ดี เป็นทะเลน้ำลึกที่สามารถจอดเรือใหญ่ได้ ทำให้ท่าเรือชัวเถาจึงมีลักษณะเป็นเมืองท่าศูนย์กลาง จนในปี ค.ศ.1921 จึงสถาปนาตนเองขึ้นเป็นเทศบาลชานโถวแยกออกจากอำเภอเฉาโจวและได้เปลี่ยนสถานะเป็น เมือง 市 ที่ไม่ขึ้นตรงกับใคร ในสมัยก๊กมินตั๋ง เนื่องจากมีฐานะทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง และมั่นคงเป็นฐาน ให้กับชุมชนได้ จึงสามารถเปลี่ยนสถานะจากอำเภอหรือตำบลให้กลายเป็นเมืองได้ ในปลายศตวรรษที่ 19 เรียกได้ว่าเมืองชัวเถามีความเจริญสูงสุด เป็นรองแค่เมืองกวางเจาเห็นได้จากการสร้างอาคารสิ่งก่อสร้างต่างๆที่ จำลองมาจาก นครปารีส โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไปรษณีย์ โรงพยาบาล

ในปี ค.ศ 1979 ชัวเถา เป็น 1 ใน 4 เขตเศรษฐกิจพิเศษของจีนโดย เต็งเสี่ยวผิงได้ประกาศใช้ “นโยบายสี่ ทันสมัย” ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ โดยผลักดันให้ชัวเถาทัดเทียมตะวันตกและต้องการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ โดยเน้น 4 ด้าน คือ การเกษตร อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการทหาร ภายในเขตเศรษฐกิจ พิเศษผู้ลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าในเรื่อง การได้รับส่วนลดและยกเว้นในเรื่องภาษี ดุลบัญชี เงินตราต่างประเทศและการโอนกำไรออกนอกประเทศ สิทธิการใช้ที่ดินซึ่งนโยบายเหล่านี้ล้วนดึงดูดให้ ชาวต่างชาติมาลงทุนโดยเงินทุนในช่วงแรกเน้นเป็นของต่างชาติเป็นหลัก ต่อมาในปี ค.ศ 2013 นายเจิ้ง เหวิน หาว ออกนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมของเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เชื่อมโยงเส้นทางด่วนทางบกภายในเมืองชานโถวระยะทาง 186.7 กิโลเมตร เชื่อมต่อเขตปกครอง 6 เขตและ อีก 1 อำเภอเพื่อลดเวลาการขนส่ง ส่วนทางน้ำมีการพัฒนาท่าเรือเพื่อรองรับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์ตลอดจน ปรับปรุงบริการด้านโลจิสติกส์ที่ทันสมัยโดยตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 12 ของรัฐบาลกลาง ชัวเถากลายเป็นมณฑลเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งทางตอนใต้ของจีนโดย

อุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงของซัวเถา คือ การผลิตของเล่น จากการออกนโยบายพัฒนาเขตเศรษฐกิจและการปรับโครงสร้างพื้นฐานเป็นผลให้ในปี ใน ปี ค.ศ 2017 กวางตุ้งมีมูลค่าส่งออกของเล่นมากถึง 6.9 แสนล้านบาท ส่งผลให้ในปี 2018 GDP ของมณฑลกวางตุ้งมีมูลค่าเกือบ 9 ล้านล้านหยวน หรือประมาณ 1,430,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเป็นแหล่งส่งออกของเล่นที่สำคัญทั่วโลก

จากการที่ซัวเถาเปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนจึงเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูงจากนักลงทุนต่างชาติเป็นผลให้ซัวเถานั้นได้รับเทคโนโลยีการที่ทันสมัยและนำมาปรับใช้ในแง่ของเศรษฐกิจอุตสาหกรรมโดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ซัวเถาเมื่อกลายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษแล้ว เดิมโตขึ้นมากจากเดิมที่เป็นเพียงแค่หมู่บ้านชาวประมงเล็กๆกลายเป็น เมืองที่มีอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากการรับเทคโนโลยีขั้นสูงจากการลงทุนของต่างชาติ ประกอบกับมีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมดึงดูดชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน อันเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลกลาง ทั้งระบบโลจิสติกส์ทางน้ำที่ทันสมัย และการพัฒนาโครงข่ายเมืองทางบกไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด่วน ทางรถไฟ ถนน โดยเชื่อมแต่ละเมืองให้ถึงกันเพื่อความสะดวกรวดเร็ว อีกทั้งยังทำให้ประชาชนในซัวเถามีอาชีพเกิดการสร้างรายได้อันเนื่องมาจากเขตอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ซัวเถาเมื่อกลายเป็นเศรษฐกิจพิเศษแล้ว แต่ก็สร้างผลกระทบด้านลบต่าง ๆ ไม่น้อย โดยเมื่อชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน ทำให้ชาวจีนมีปัญหาที่ดินปัญหาความแออัดแหล่งเสื่อมโทรมในการอยู่อาศัยจากการที่ให้ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุน อีกทั้งปัญหามลพิษจากการที่ซัวเถาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งมาจากเขตอุตสาหกรรม ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นหัวข้อที่น่าศึกษาต่อเป็นอย่างยิ่ง

บรรณานุกรม

ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์

จาง เอียนชิว. (1991). “การอพยพมาประเทศไทยของชาวเฉิงไห่”

ใน **ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเดิมนานาชาติเฉิงไห่** สมัยที่หนึ่งท่าเรือจางหลิน

(1767-1850) , 27-35 . กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จาง เอียนชิว . (1996) . “ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและควมวุ่นวายทางสังคมที่มีต่อการอพยพของ

ประชากร อำเภอเฉิงไห่” ใน **ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเดิมนานาชาติเฉิงไห่** สมัยที่สอง

ท่าเรือชานโถว(1860-1949) , 31-40 . วรรศักดิ์ มหัทธโนบลและ สุภางค์ จันทวานิช, บรรณาธิการ.

กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จี.วิลเลียม สกินเนอร์. (1986) . “การเปิดประตูและเปิดโอกาส: การอพยพของชาวจีนและการเพิ่มขึ้นของ

พลเมือง ถึง ค.ศ.1917” ใน **สังคมจีนในประเทศไทยประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์** , 30-80 .

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด

จี.วิลเลียม สกินเนอร์. (1986) . “การครองชีพในดินแดนใหม่ : ฐานะของชาวจีนต่อเศรษฐกิจไทยตลอดสมัย

รัชกาลที่ 5 ” ใน **สังคมจีนในประเทศไทยประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์** , 94-118 .

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด

ตัวน ลีเซิง. (1991) . “การค้นคว้าขั้นต้นเกี่ยวกับเรื่องเมืองท่าจางหลินของอำเภอเฉิงไห่ เรือหัวแดง และการ

อพยพไปอยู่สยามของคนจีนแต่จิว” ใน

ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเดิมนานาชาติเฉิงไห่ สมัยที่หนึ่งท่าเรือจางหลิน

(1767-1850) , 19-26 . กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

สวี เส้าหลิน . (1996) . “การหลอมตัวผสมกลมกลืนกันกับคนท้องถิ่นเป็นกระแสหลักแห่งการพัฒนาของจีน

โพ้นทะเล” ใน **ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเดิมนานาชาติเฉิงไห่**

สมัยที่สอง ท่าเรือชานโถว (1860-1949) , 1-30 .

วรศักดิ์ มหัทธโนบลและ สุภางค์ จันทวานิช, บรรณาธิการ.

กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลอ เสี่ยวฉิง. (1996) . “การค้าไทยจีนช่วง ค.ศ.1910-1941กับท่าเรือซัวเถา”

ใน **ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคเอนาเดิมที่เฉาซ่านสมัยที่สอง ท่าเรือซ่านโถว**

(1860-1949) , 59-87 . วรศักดิ์ มหัทธโนบลและ สุภางค์ จันทวานิช, บรรณาธิการ.

กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

จีนสมัยตั้ง เสี่ยวผิง (2019) .**ประเทศจีนภายใต้สมัยการนำของตั้งเสี่ยวผิง (Deng Xiaoping)** .

เข้าถึงเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Document>

[/Hist_ModernWorld/Century20th/pdf/China2.pdf](http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AboutStudent/Document/Hist_ModernWorld/Century20th/pdf/China2.pdf)

ธีรภัทร เจริญสุข. (2017). **คืนถิ่นซัวเถา บ้านเก่าบรรพบุรุษ** . เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2020.

เข้าถึงได้จาก <https://www.the101.world/shantou-predecessor-home/>

นาลิน คงชุตี (2021) . **สงครามฝิ่น** . เข้าถึงเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <https://www.oncb.go.th/ncsmi/doc3>

บล็อกของ phyblas (2019) . **พิพิธภัณฑศุลกากรจีน** . เข้าถึงเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <https://phyblas.hinaboshi.com/20150531>

บล็อกของ phyblas (2019) . **ป้อมปืนใหญ่ต้ากู สมรภูมิแห่งสงครามฝิ่นครั้งที่สอง** .

เข้าถึงเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <https://phyblas.hinaboshi.com/20151020>

พนิชพงษ์ ภู่อ่าง . (2021) . **สงครามฝิ่น** . เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/phnichphngthphuxang/sngkhram-fin>

ลงทุนแมน. (2019) .อีก 5 ปี คนชั่วเถา จะรวยกว่า คนไทย.

เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <https://www.longtunman.com/18905>

SILAPA-MAG.COM(2019). “ชั่วเถา” มาจากไหน . เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2020.

เข้าถึงได้จาก https://www.silpa-mag.com/history/article_25680

THAIBITZCHINA.COM . (2015) . ประวัติความเป็นมาก่อนการขยายพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชั่วเถาและ
ประโยชน์จากนโยบายนี้ . เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2020.

เข้าถึงได้จาก <https://thaibizchina.com/>

THAIBITZCHINA.COM . (2013) . ชานโถวทุ่ม 15,000 ล้านบาท มุ่งพัฒนาระบบคมนาคมเทียบชั้นแนว
หน้า.เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2020.

เข้าถึงได้จาก <https://thaibizchina.com>

ThaiQuote (2019) . รู้จัก ‘ท่าเรือเมืองชั่วเถา’และบริษัทที่ ‘ยิ่งลักษณ์’นั่งประธาน .

เข้าถึงเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2021

เข้าถึงได้จาก <https://www.thaiquote.org/content/215212>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นาย สุทิวีส มาฆะผล
วัน เดือน ปีเกิด	1 พฤษภาคม 2542
ที่อยู่	128/1 ซอย บางเรือหัก ถนน ไชยพร ตำบล แม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
ประวัติการศึกษา	
ปี 2555-2559	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนก ศิลป์ภาษาจีน จาก โรงเรียนศรัทธาสมุทรจังหวัด สมุทรสงคราม
ปี 2560-2564	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม